

Praktijktafel “De vlag en de lading”

Brussel, 14 juni 2019

dēmos

*voor participatie
& democratie*

Programma praktijktafel

Dagverloop:

09.00 uur: Onthaal en koffie

09.30 uur: Plenaire inleiding over visie op vrijetijdsparticipatie mensen in armoede (Demos)

10.00 uur: Eerste ronde praktijktafel

11.00 uur: Pauze

11.15 uur: Tweede ronde praktijktafel

12.15 uur: Broodjeslunch en netwerkmoment

Graag aansluiten bij de tafel waarvoor je ingeschreven bent. Zie deelnemerslijst.

Programma praktijktafel

De tafels:

Praktijktafel 1: De UiTPAS en het lokaal netwerk – Forum links

Spreker: Ruben Schietse, Partnermedewerker UiTPAS

Demos: Inge Van de Walle

Praktijktafel 2: Toeleiding via een Rap op Stap kantoor –Vergaderzaal Demos

Sprekers: Carine Geboers, netwerkverbinder Iedereen Verdient Vakantie, Rudy Van der Ween (Rap op Stap Gent), Hanne Weckx (Rap op Stap Balen)

Demos: Sarah De Smedt

Praktijktafel 3: Intergemeentelijk samenwerken rond vrijtijds participatie van mensen in armoede? – Forum rechts

Sprekers: Sylvia Matthys, steunpunt Bovenlokale Cultuur

Demos: Ben Verstreyden

Belang van visie op vrijetijds- participatie voor mensen in armoede

Lokale netwerken vrijetijdsparticipatie voor mensen in armoede zetten in op wegwerken van drempels, maar ze doen dit niet zomaar. Achter de keuzes schuilen principes zoals:

- individuele en groepsparticipatie mogelijk maken
- het recht op aangepaste informatie over vrijetijdsparticipatie realiseren
- respect voor privacy van mensen in armoede
- de individuele keuzevrijheid van mensen in armoede respecteren
- eigenaarschap van mensen in armoede in initiatieven bevorderen.

Belangrijk om visie op vrijetijdsparticipatie samen uit te denken en te onderschrijven in de afsprakennota. Dit vormt de ruggengraat voor de samenwerking in het netwerk.

1. Vrije tijd als grond- recht voor mensen in armoede samen realiseren

- Artikel 23 van de Belgische grondwet: kader van de sociale grondrechten. Veronderstelt een actief tussenkomen van de overheid om grondrechten te faciliteren.
- Een **lokale overheid kan en moet actief ingrijpen**, om zowel in het eigen vrijetijdsaanbod, het gesubsidieerde aanbod als in samenwerkingsconvenanten het recht op vrije tijd te realiseren.
- Vrije tijd als grondrecht kan **niet apart** gezien worden. Rekening houden met noden van mensen in armoede op het vlak van mobiliteit, onderwijs of welzijn om recht op vrije tijd te realiseren.
- Sociale grondrechten bieden ook een **appèl aan vrijetijdsaanbieders om uit hun comfortzone** te komen. Bv. solidaire kostendeling binnen de UiTPAS door zowel gesubsidieerde vrijetijdsaanbieders als marktaanbieders.

2. Vrije tijd is een gemeen- schappelijk goed, ook van mensen in armoede

- Marktprincipes dringen door in sociaal weefsel stad of gemeente, ook in vrijetijdsbeleid.
- Toegankelijkheid verhogen is dan een kwestie van marketing en communicatie, van de juiste tools en technieken om mensen in armoede toe te leiden.
- Pleidooi vanuit Demos om **vrije tijd fundamenteel te democratiseren**, als een onderdeel van het gemeenschappelijk goed dat we samen beheren. Durf dan ook het aanbod in vraag stellen.

3. Inzetten op burgerschap van mensen in armoede

- Burgerschap soms gekoppeld aan de norm van actieve participatie. Cru gesteld: wie niet participeert aan het ruime aanbod dat er is, zet zichzelf buitenspel en buiten de markt.
- Tegenover dit consumentenperspectief staat een fundamenteel andere benadering: **een relationeel burgerschap**. Relationeel burgerschap houdt de erkenning in van de verschillende manieren waarop mensen, gegeven hun mogelijkheden en kwaliteiten, aanwezig zijn in de samenleving, en hiervoor erkenning krijgen.
- Relationeel burgerschap is geen status, maar wel een **voortdurend leerproces, zowel individueel als collectief**, om te leren omgaan met de diverse manieren waarop mensen participeren.

4. Inclusief en sociaal vrijetijdsbeleid

- Categorieale aanpak volstaat niet meer: staat soms los van eigen identiteitsbeleving, mensen vallen net uit de boot.
- Maar! Om streven naar inclusief beleid te rijmen met sociale rechtvaardigheid (realiseren grondrechten) is het nodig om extra inspanningen te doen voor burgers die omwille van hun achtergrond meer drempels ervaren o.a. voor mensen in armoede.
- **Proportioneel universalisme: algemeen waar mogelijk, specifiek waar nodig.** Work in progress bij lokale besturen.
- Hanteer **de bril centrum/periferie**: Praktijken uit centrum en periferie zijn even waardevol en spelen in op diverse noden van kinderen en jongeren in de vrije tijd. Cfr. Hybride sportpraktijken

5. Inzetten gelijke participatie kansen in vrije tijd

- van functioneel naar fundamenteel
- gemeente in de cockpit (helikopterperspectief)
- gedeelde verantwoordelijkheid van vrijetijdsaanbieders in netwerken

fundamenteel

instrumenteel

DEELHEBBEN

DEELNEMEN

eigenaarschap

- 'macht' delen / afstaan
- empowerment, agency, capability
- experiment & innovatie

co-creatie

inspraak

- kennis en expertise delen
- vernetwerken
- samenwerken (rol/taakverdeling)

bemiddeling

out reach

- informeren (communicatie)
- prikkelen (marketing, formats)
- engageren (mvo, gemeenschapsrol)

toeleiding

De platte ladder van Demos

Onder- steuning Demos

Lokale begeleiding voor opstartende netwerken

- Gratis begeleiding (met uitzondering vervoersonkosten) opstartsessie: 2 uur
- Alle relevante partners aanwezig
- Spelregels ivm erkenning en subsidiëring, succesfactoren en mogelijke knelpunten, vragen
- Contacteer lokalenetwerken@demos.be

Onder- steuning Demos

Coaching van bestaande netwerken

- Gratis coachingsessie: 2 uur, met maximum 4 personen uit het netwerk
- Locatie: bij voorkeur bij Demos in Brussel of in nabijheid station Gent of Antwerpen.
- Onderwerp van gesprek: jullie concrete vragen, evaluatiepunten netwerk en aanpak
- Contacteer lokalenetwerken@demos.be

Onder- steuning Demos

Door team lokale netwerken: Sarah Desmedt, Ben Verstreyden, Inge Van de Walle

- **helpdesk, e-zine** "vrije tijd in de netwerkgemeente", methodieken,
- **feedback** op je ontwerp afsprakennota, tot 23 september
- **praktijktafels** (en online dossier)
- Vormingsreeks "Netwerk op Scherp" i.s.m. Pronet: start najaar 2019 (4 momenten, doelgroep: trekkers netwerken)
- **Netwerkdag in Aalst** op dinsdag 26 november 2019